

Dziennik Chojnicki

codzienne pismo polsko-katolickie na powiaty: Chojnice, Tuchola i Sępólno.

Abonament kwartalny na pocztach 105 mk., miesięczny 35 mk.
Ogłoszenia na stronie 5-lamowej 15 mk. od wiersza petyt.
Ogłoszenia z Niemiec w walucie niemieckiej.
Adres redakcji i administracji: Chojnice, ul. Orlinowska nr. 18.
Telefon nr. 44.

Rękopisów się nie zwraca. W razie nadzwyczajnych wypadków, np. przeszkod w wydawnictwie, strójków lub innych nieprzewidywalnych okoliczności, wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa do jakiegokolwiek odszkodowania lub do niedostarczonego numeru.

Drukiem i nakładem Wład. Jul. Schreibera w Chojnicach. — Redaktor: Mieczysław Piechowaki w Chojnicach.

Nr. 217

Chojnice, środa dnia 21-go września 1921.

Rok 1

O nowy Sejm.

Przebieg przesilenia ministerjalnego w Warszawie dowodzi niezbicie i ostatecznie, że Sejm nasz obecny jest niezdolny do wydania z siebie silnego i trwałego rządu. A jednak Polska bez takiego rządu istnieć nie może!

Jaki więc z tych doświadczeń nasuwa się wniosek?

Wniosek jedyny — Sejm ten powinien przestać istnieć, a na jego miejsce powinien być powołany Sejm nowy, który podoła zadaniom, jakie mu porucza Konstytucja.

Są czynniki w Polsce, które cieszą się po cichu z tego, że Sejm obecny się kompromituje i które oczekują chwili, gdy oburzenie ogółu na Sejm dojdzie do tego stopnia, że będzie można go spokojnie rozpędzić nie narażając się na żadne złe następstwa.

Czynniki te wszakże w swej rachubie głęboko się mylą.

Nie przeciw sejmowi jako takiemu, nie przeciw instytucji Sejmu rośnie oburzenie, lecz przeciwko temu Sejmowi, który jest obecnie.

Nie zniesienia Sejmu lub zniesienia jego działania, lecz powołania do życia nowego Sejmu domaga się opinia publiczna.

Ktoby chciał Sejm rozpędzić, ten napotka się na silny i stanowczy sprzeciw ogółu, który na to nie pozwoli!

Sejm obecny może się tylko sam rozwiązać, będąc Sejmem Konstytucyjnym. Są stronnictwa w nim, które jawnie i głośno się tego domagają, w pierwszym rzędzie są to: Związek Ludowo-Narodowy, Chrześcijańska Demokracja, stronnictwo p. Dubanowicza.

W tem położeniu spada na ogół obowiązek poparcia żądań tych stronnictw przez główne domaganie się, by Sejm obecny zakończył swój żywot.

Niech wyborcy robią nacisk na swoich posłów, niech prasa nasza głośniej wyraża tę opinię, niech na wszystkich zgromadzeniach, wiecach rozlegnie się głośnie stanowcze wołanie o nowy Sejm, który będzie zdolny do utworzenia silnego i trwałego rządu.

Sprawy polskie.

Naczelnik Państwa powierzył utworzenie gabinetu p. Ponikowskiemu.

Na skutek zawiadomienia marszałka sejmu o ustaleniu na konwencie senjorów kandydatury p. Ponikowskiego na prezydenta ministrów, wystosował Naczelnik Państwa do p. Ponikowskiego pismo, powierzające mu misję utworzenia gabinetu.

Expose p. Ponikowskiego wobec prasy.

Wyznaczony na nowego prezydenta ministrów pan Antoni Ponikowski oświadczył wobec przedstawicieli prasy, że będzie dążył do utworzenia gabinetu bezpartijnego zważywszy, że kluby poselskie nie zdołały utworzyć gabinetu koalicyjnego względnie parlamentarnego. Nowy gabinet będzie się składał z wybitnych specjalistów. Lista będzie prawdopodobnie przygotowana w dniu dzisiejszym. Nowy rząd przedstawi się Sejmowi w przyszłym tygodniu. Aż do tego czasu Sejm zawiesi swe posiedzenia.

Ponikowski oświadczył dalej, że sądzi, iż nowe wybory do Sejmu powinny być przeprowadzone najdalej do 1 stycznia 1922 r. Premier stawia na czele swego programu kwestje finansowe i ekonomiczne przez wzmoczenie produkcji przemysłowej, wielką ekonomję w dziedzinie administracji państwowej, zniesienie zbędnych urzędów. W dziedzinie polityki zagranicznej jest p. Ponikowski zwolennikiem utrzymania ścisłego przymierza z Francją i skonsolidowania przyjaznych stosunków z mocarstwami sprzymierzonymi, dzięki którym Polska uzyskała niepodległość i zjednoczenie. Także w stosunku do państw sąsiednich jest koniecznem utrzymanie pokojowych stosunków.

Ministerjum przemysłu i handlu obejmie flotę handlową i wojenną.

„Przegląd Wieczorny“ dowiaduje się z kół miarodajnych, że na podstawie uchwały Rady ministrów ministerjum przemysłu i handlu przejmie od ministerjum spraw wojskowych flotę wojenną i handlową.

Przejęcie to ma nastąpić w ciągu paru tygodni.

Wrażenie przesilenia w Paryżu.

Długotrwałe przesilenie gabinetowe w Warszawie wywołało w paryskich kołach politycznych zdumienie zwłaszcza obecnie, gdy w Genewie decydują się losy sprawy wileńskiej i górnośląskiej. Wiadomość o pozostaniu p. Skirmunta na stanowisku ministra spraw zagranicznych przyjęto przychylnie, ponieważ dotychczasowa działalność ministra budziła zaufanie kół paryskich. Zdaniem ekonomistów francuskich zadaniem nowego rządu muszą być przede wszystkim sprawy finansowe.

Powrót internowanych w Niemczech Polaków.

Na mocy traktatu amnestyjnego pomiędzy Polską a Niemcami, Niemcy zwolnili 135 internowanych Polaków, którzy znajdują się już w drodze do kraju.

Koniec zjazdu lekarzy polsko-francuskich.

Warszawa, 18. 9. Odbijający się tu zjazd lekarzy polsko-francuskich został dzisiaj zamknięty przemówieniem prof. Mourignoud. Następny zjazd lekarzy polskich i francuskich odbędzie się za dwa lata w Paryżu.

Członkowie zjazdu zebraли się po zamknięciu obrad na raucie, w którym wziął udział szereg wybitnych osobistości. Dzisiaj wieczorem część członków zjazdu wyjechała do Krakowa.

Po Górnym Śląsku — Galicja Wschodnia.

Opinia polska powinna sobie zdawać sprawę z tego, iż jest prowadzona konsekwentna i dobrze uplanowana akcja zmierzająca do tego, by z Polski rozległej, jaką posiadamy obecnie, zrobić Polskę małą i słabą. Zadanie to wzięła na siebie polityka angielska.

Widzimy ciągle przy robocie tę politykę, widzimy jak zabiega o to, by nam odebrać Wilno (za pośrednictwem komisji Hymansa), by ograniczyć nasz stan posiadania w Gdańsku (za pośrednictwem gen. Hakinga), by G. Śląsk oddać Niemcom.

Dziś dowiadujemy się z telegramu P. A. T., że przedstawiciel Kanady w Lidze Narodów wniósł projekt, by Rada Ligi zwróciła się do Rady Najwyższej z żądaniem uregulowania losu Galicji Wschodniej. Na razie wniosek ten odesłano do komisji, lecz obawia się należy, że przedstawiciele Anglii czuwać będą nad tem, by w tej komisji nie został zapomniany.

Widzimy więc znów rękę angielską, wyciągniętą po terytorjum polskie. Idzie konsekwentna praca nad tem, by Śląsk, Gdańsk, Wilno i Lwów Polsce odebrać, czyli zredukować Polskę do rozmiarów małego państewka, które siłą konieczności dostało by się w pełną zależność od Niemiec.

De Herty, delegat Kanady, złożył dziś rano w prezydjum zgromadzenia następujący wniosek: Zgromadzenie Ligi wyraża życzenie, aby Rada Ligi zwróciła uwagę Rady Najwyższej na konieczność uregulowania w najbliższym czasie sprawy sytuacji Galicji Wschodniej. Na propozycję prezydenta zgromadzenie odesłało powyższy wniosek do komisji projektodawczej (Commission d'initiative.)

Galicja wschodnia w Lidze.

Delegat Kanady w Lidze Narodów Deherthey zgłosił następujący wniosek:

„Zgromadzenie Ligi Narodów wyraża życzenie, aby Rada Ligi zwróciła uwagę Rady Najwyższej na konieczność ustalenia rychłego terminu opracowania statutu dla Galicji Wschodniej.

Wniosek ten odesłany został do Komisji.

Co się dzieje w świecie?

Rada Ligi Narodów w sprawie Gdańska.

Genewa, 16. 9. Dziś odbyło się posiedzenie Rady Ligi w sprawie Gdańska. Część wniosku delegata polskiego Aszkenazego, Rada postanowiła odesłać do komisji wojskowej przy Lidze dla zaopiniowania sprawy mandatów wojskowych oraz sprawy urządzenia w porcie gdańskim dla polskiej floty wojennej port d'attache. Sprawę Pupela z Bauernbank, wobec opinii komisji odesłano do bezpośrednich układów pomiędzy Polską a Gdańskiem. Rząd polski oraz senat gdański mają złożyć w ciągu 2 tygodni swoje wnioski oraz opinie w sprawie port d'attache. W obszernym przemówieniu gen. Haking zaznaczył, że w znacznej

części problemów doszło do porozumienia pomiędzy Polską a Gdańskiem. Gen. Haking podniósł dodatnie stanowisko zajęte przez rząd polski. Komisarz polski Pluciński położył w tej mierze wielkie zasługi. Stanowisko senatu gdańskiego było również dodatnie. Na wniosek Imperjalnego Rada uchwaliła złożyć rządowi polskiemu oraz senatowi gdańskiemu powinszowanie z powodu pomyślnego zakończenia skomplikowanych rokowań. Od kilku dni toczą się między delegatem polskim p. Olszowskim a prezydentem Sahmem rokowania w sprawie kolei gdańskich. Zgromadzenie Ligi Narodów ukończyło dziś rano dyskusję generalną nad sprawozdaniem o pracach Rady Ligi i sekretariatu. Delegat polski wyraził uczucia swego kraju w stosunku do głodującej Rosji i oświadczył, że Polska będąc główną placówką cywilizacji na wschodzie Europy i mając wielką wspólną granicę z Rosją, interesuje się szczególnie straszliwą klęską, jaka kraj ten nawiedziła. Polska — mówił prof. Aszkenazy — zawiele sama cierpiała, aby potrafiła nienawidzić. Polska pragnie utrzymania dobrych stosunków ze wszystkimi swymi sąsiadami. Jeżeli celu tego nie osiągnęła jeszcze dotychczas, to nie traci nadziei, że osiągnie go niebawem. Polska — zaznaczył Aszkenazy — pragnie z całego serca przyłączyć się do wielkiego dzieła niesienia pomocy Rosji. Zresztą od czasu pokoju ryskiego wielu Rosjan znalazło w Polsce przytułek. Polska jednak nie ograniczając się na słowach, przechodzi do czynu.

Wrogi nastroj przeciw sowietom.

Wilno, 18. 9. Pod Smoleńskiem wysadzony został w powietrze pociąg bolszewicki. Pod Witebskiem ludność wiejska zdemontowała baterję artylerji bolszewickiej. Wśród całej ludności panuje nastroj wrogi bolszewikom.

Komisarze bolszewicy nie ukazują się nigdzie bez ochrony wojskowej.

Niemiecka kultura.

Niemcy zawsze byli skłonni do okrucieństw. Dowodem tego pokazywane w muzeach urządzenia do torturowania, któremi dręczono ludzi tak wyrafinowanymi męczarniami, że i niewinny przyznawał się do niepopelnionej zbrodni. Tortury te przestały być stosowane, gdy dzisiejsza cywilizacja zarzuciła średnio-wieczne praktyki, więc i Niemcy, które się szczycą, że idą na czele narodów (!!!), nie mogły jawnie ich utrzymać. Jednakże potrafią wynaleźć mniej podpadające sposoby dla udrczenia bliźnich, jak tego dowodem szatański wprost pomysł, który stosowali w czasie swego pobytu w Warszawie. Opisuje go „Głos Pomorski“ temi słowy:

„Wyobraźcie sobie celę więzienną, do której światło nie dochodzi, umieszczoną w podziemiach. Ściany jej i podłoga wyłożone są drzewem ułożonem w formie harmoniki. Kanty górne są tak wyostrzone, że kraj jak brzytwa, rowki pomiędzy niemi tak wąskie, że noga pomiędzy nie dostać się nie może.

Cela taka znajduje się w więzieniu w Mokotowie, a stanowi pozostałość po Niemcach. Jako naród kulturalny i strzegący przepisów prawa, które zabrania wymuszania zeznań przez bicie i katowanie, wpadli Prusacy na pomysł, który nie przyszedłby do głowy najbardziej wyrafinowanemu oprawcy.

Oskarżonego nie bito, nie torturowano, ale rozebrano do naga i boso wypychano do tej celi. Zdanej nie mógł on przybrać pozycji, gdyż kanty harmoniki w każdym położeniu wrzynały się w ciało, raniły i mękę sprawiały... Nawet w średnowieczu o czemś tak strasznym nie słyszano.

Obecnie cała jest opieczetowana. Władze nasze zachowują ją jako dowód rzeczowy, jako świadka niemieckiej kultury pruskiej.

Należałoby celę odfotografować i reprodukcję rozesłać po świecie ku wiecznej pamiętce“.

Powstanie na Śląsku.

Zwycięstwo polskie w Rybniku.

Bytom, 18. 9. Niewiarogodność doniesień niemieckich o rzekomej zmianie nastroju ludności polskiej, szczególnie w powiecie rybnickim, ilustruje najlepiej fakt, iż wybrano p. dr. Różańskiego, znanego przywódcę rybnickich Polaków, na burmistrza miasta Rybnik.

Porozumienia pomiędzy ludnością polską a niemiecką niema.

Ludność polska na Górnym Śląsku przygotowuje uroczysty protest przeciwko nadużywaniu ze strony niemieckiej umowy polsko-niemieckiej w sprawie powrotu uchodźców. Ponieważ z jednej strony umowa ta traktowana jest przez Niemców jako porozumienie polityczne, z drugiej zaś strony Niemcy nie zaprzestali terroru ani w jednej miejscowości, dalej napadli na posłańca polskiego, jadącego do Raciborza w akcji pojednawczej w sprawie uchodźców oraz, ponieważ Niemcy wogóle nie dotrzymali warunków umowy, ludność polska Górnego Śląska kategorycznie zaprzecza, jakoby gdziekolwiek nastąpiło porozumienie pomiędzy Polakami a Niemcami pomimo szczyrych usiłowań w tym kierunku ludności polskiej.

O rzeczoznawców w sprawie G. Śląska.

Naczelna Rada Ludowa wysłała do Genewy pismo witające wysłanie rzeczoznawców Ligi na G. Śląsk. Ludność polska w kwestji swych uczuć nie ma nic do ukrywania i wszelkie ankiety powita z radością.

Ostatnie strzały z za płotu.

Bytom, 18. 9. Niemcy pszczyńscy i rybnicy w przewidywaniu, że w razie przyjazdu specjalnych rzeczoznawców Rady Ligi Narodów twierdzenia ich o rzekomej zmianie przekonań Polaków górnośląskich okażą się zupełnym kłamstwem, wystosowali do Rady Ligi Narodów memoriał, mający na celu zdyskredytowanie niewątpliwego oświadczenia się ludności za Polską. Memoriał przedstawia oświadczenie się za Polską jako wyniki nowej polskiej akcji terrorystycznej.

W piśmie swem Niemcy zwracają uwagę, że w powiatach pszczyńskim i rybnickim postanowiono rzekomo na wielu zgromadzeniach wymusić na mieszkańcach w razie przyjazdu komisji Ligi Narodów wywieszenie polskich chorągwi i polskich dekoracji narodowych.

Wiadomości z bliska i z daleka.

Chojnice, dnia 20 września 1921 r.

— **Miljonówka.** W sobotnim ciągnięciu (17 bm.) wygrała padła na nr. 2239638.

— **Z posiedzenia rady miejskiej.** Wczoraj odbyło się w sali ratuszowej posiedzenie rady miejskiej, któremu przewodniczył w zastępstwie adwokata p. Kopickiego kupiec p. Schmelter. Na wstępie wprowadzono w urzęd nowo mianowanego radcę miejskiego, naczelnika ruchu kolejowego p. Germanna. Powitał go stosowną przemową prezydent miasta p. dr. Sobierajczyk i zaprzysiął przez podanie mu ręki. Następnie powzięto do wiadomości podziękowanie rodziny Paetzold za wieniec na grób zmarłego członka rady miejskiej P. i wzięcie udziału w jego pogrzebie ze strony przedstawicieli miasta. Członkiem deputacji szkolnej w

miejsce pastora Simona, który tużąd się wyprowadził, obrano pastora Pfefferkorna. Na nowych ławników do urzędu rozjemczego dla spraw najmu wybrano w miejsce p. Fleischera — p. Mikulskiego, w miejsce p. Chmiela — p. Hoppego, w miejsce p. Lange — p. Kazmira, w miejsce p. Kostki — p. Miszewskiego. W dalszym ciągu uchwalono 25 tys. mk. na zakład dla płocho chorych w Toruniu i jednorazową zapomogę w wysokości 10 tys. mk. na schronisko dla ociemniałych w Bydgoszczy. Chojnice są uprawnione jednego ociemniałego tamdotąd posłać. Dalej uchwalono podwyższenie podatku od mieszkań dla osób przejściowo się tu przetrzymujących i to 50% dla krajowców czyli osób z całej Rzeczypospolitej Polskiej i 100% dla obcokrajowców, t.j. z Niemczech i wogóle z zagranicy pochodzących. Po dłuższej dyskusji wybrano komisję dla przeprowadzenia wyborów do rady miejskiej składającą się z następujących pp.: dyrektora sądu p. Łupkowskiego jako przewodniczącego, sędziego Jonskiego, właściciela młyna Lewickiego, kupca Mikulskiego i dyrektora liceum p. Szulca jako ławników. Na koniec powzięto do wiadomości sprawę kontraktów dzierżawnych i odrzucono uznanie wniosku nagłego w sprawie statutu lokalnego, dotyczącego zmuszania właścicieli domów do reparacji tychże, a żadanego ze strony Województwa.

W sprawie abonamentu telefonów.

Tutejszy urząd pocztowy donosi nam, że taryfa abonamentowa od telefonów została od 1 października r. b. podwyższona i to na 4360 mk. rocznie. Abonament wypowiedzieć należy do końca września r. b.

— **Przeciwko pijaństwu.** Pomimo drożyzny, pomimo czasów ciężkich i okropnych widać jednakże jeszcze bardzo wielu ludzi używających dziś tak drogiego alkoholu. Mianowicie podczas targów i jarmarków pijaństwo przybiera kolosalne rozmiary. Ojcowie licznych dzieci często trwonią swój ciężko zapracowany grosz na gorzałkę, która przecież dziś nie jest niczem innym jak wstrętnym, trującym i brzydko cuchnącym napojem. Niewiadomo co nas tu jeszcze czeka i jakie czasy przechodzić musimy. Czytamy przecież o głodzie straszliwym, o chorobach zaraźliwych, które pochłaniają ofiar setki tysięcy. Czyż to nie przestroga, abyśmy grosza nie trwonili na alkohol, ale sobie ten grosz na gorsze może czasy zachowali? Do czegoż prowadzi alkoholizm? Do niezgody, do kłótni, a nawet do bijatyki i zabójstwa. A jak straszliwie wygląda człowiek pijany, z twarzą czerwoną, nabrzmiałą, belkoczący jakieś słowa niezrozumiałe, chwiejący się i na śmiech przechodniów narażający. Gorzej jeszcze, gdy ten człowiek pijany mówi — po polsku. A więc nie pijmy alkoholu!

Chełmno. Rada miasta Chełmna postanowiła przywrócić miastu dawne godło z czasów polskich, t. j. „Dziesięć pagórków z krzyżem“, a usunąć dotychczasowe, wyobrażające „Krzyżaka w zbroi jadącego na koniu“. Uchwała powyższa została zatwierdzona przez Ministerstwo b. dzielnicy pruskiej.

Grudziądz. Pod złą wróżbą rozpoczyna swą działalność teatr niemiecki w Grudziądzu. W piątek po odbytej próbie niewykryci dotychczas złoczyńcy, skradli ze sceny ogromną rozsuwaną kurtynę materjalną, przedstawiającą wartość około 200 000 marek.

— Policji grudziądzkiej udało się po dłuższym śledzeniu wpaść na trop niemiecko-bolszewickiej organizacji szpiegowskiej w Grudziądzu i zaarrestować jednego z jej filarów, niejakiego Jana Kruczkowskiego. Indywiduum to spostrzegłszy, że go śledzą, oddał na przechowanie większą sumę pieniędzy w rublach sowieckich, jak również ważne dokumenty, pewnemu kupcowi. Kupiec ten niezwłocznie wszystko to po obywatelsku oddał policji jako corpus delicti.

Ponieważ niedaleko jabłko pada od jabłoni — syn tego osobnika Edward Kruczkowski jest również szpiegiem, dobrze znanym całej kolonii polskiej w Gdańsku.

Swiecie. Wielki pożar zalał w zakładach torfiarni pos. dobr p. Jakubowskiego i pos. p. Piotrowskiego w Wętfiu. Dzięki energicznej akcji tamtejszej straży pożarnej i jej naczelnika p. Guzowskiego, który z narażeniem własnego życia bronił przeniesienia się pożaru na przyległy las, zdołano pożar stłumić. Straty wynoszą kilka milionów marek.

— Pożalowania godne nieszczęście wydarzyło się u pewnego gospodarza w stodole, w której zabawiało się kilkoro dzieci na huśtawce. Naraz przerwał się przymocowany do belki powrót od huśtawki, skutkiem czego chłopiec gospodarza spadł z znacznej wysokości i utracił mowę.

Toruń. We wtorek ubiegły popełnił samobójstwo przez strzał z rewolweru jeden z urzędników Banku Przemysłowców w Toruniu. Powód rozpaczliwego kroku nieznany.

Ostrów. Do pewnej kobiety, przybyłej z Małopolski, przyłączył się w drodze młody mężczyzna i oświadczył gotowość dopomożenia jej w staraniach o kupno nieruchomości. Oboje wsiedli na stacji w Czekanowie. W lesie lewkowskim w pobliżu Karsk rzekomy opiekun napadł bezbronną kobietę, dotkliwie poturbował i zrabował jej całą gotówkę w kwocie pół miliona marek. Śledztwo w toku.

Poznań. (Napad rabunkowy.) W drodze z fabryki „Sarmatia“ napadnięto na ul. Grunwaldzkiej 2 dziewczynę, która odnosiła miljon marek do banku. Opryszki, Tomasz Musielak i Kazimierz Grochowski, przybyli na rowerach. Jak się wykazało, to rower, który Musielak posiadał, jest skradziony w Kórniku Bandytów aresztowano.

Zebrań towarzystw

odbędą się

w **Chojnicach** — w czwartek, dnia 22 bm., o godz. 8-mej wiecz. w hotelu p. Engla walne zebranie Tow. Samodzielnych Kupew. Uprasza się z powodu ważnych spraw o przybycie wszystkich członków. Zarząd.

Nadeszły!!

Ia paloną kawę	1 ft. 580 mk.
Ia surową kawę	
Santos	1 ft. 480 "
Ia kakao	1 ft. 480 "
Ia herbatę luzno	1 ft. 400 "
Ia mączkę ryżową	1 ft. 380 "
Ia ryż stołowy	1 ft. 220 "
kawę słodową	1 ft. 120 "
planki owsiane	1 ft. 120 "
domieszkę kawową	
Encilo	1/2 ft. 60 "
domieszkę kawową	
specjalną	1 ft. 35 "
cykorję pączką i alublińska	30 "
śrut kawowy luzno	1 ft. 40 "
suszone śliwki	1 ft. 160 "
" gruszeki	1 ft. 140 "
" wiśnie	1 ft. 130 "
" jabłka	1 ft. 100 "
mieszany owoc	
pieczony	1 ft. 125 "
wysmienity ser	
tylżycki	1 ft. 150 "
wysmienity ser	
limburski	1 ft. 130 "
wysmienity ser	
kwadratowy	1 ft. 80 "
wysmienity ser	
ostry	1 ft. 120 "
wysmienity ser	
harcowy	1 ft. 100 "
A. K. proszek mydlany	
wielka pączka	30 "
A. K. proszek mydlany	
mydlik pączka	8 "
Ia mydło do prania	
Blask	sztuka 80 "
Ia pasta trzewikowa	
Odo	puszka 30 "
Ia tłuszcz na skórę	
wielka	puszka 20 "
poleca	

E. Purzel nast.
właśc. Fritz Berndt
Główny rynek 22.

BANK DYSKONTOWY S. A.

Bydgoszcz—Gdańsk

Oddział Starogardzki

Rynek 9 w domu p. Nagórskiego.

Otwiera rachunki bieżące i przekazowe, wydaje akredytywy, załatwia wszelkie transakcje bankowe jak zakup i sprzedaż walut zagranicznych, przekazy na Polskę i zagranicę i t. p. Przyjmuje depozyty i oprocentuje od 3 1/2 do 5% podług umowy i terminu wypowiedzenia.

Zakup złota i srebra.

Bank Dyskontowy jest bankiem dewizowym.

ODDZIAŁY: Brodnica, Grudziądz, Kościerzyna, Lidzbark, Olsztyn, Puck, Tczew, Warszawa, Wejherowo, Sopot.

Mimo wielkiego podrożenia cen kupuje się jeszcze tanio

specjalnie silne

buty robocze i trzewiki
robocze do sznurowania
wysokie warszawskie
trzewiki damskie i
męskie

u **M. Płotka**, ul. Człuchowska 27.

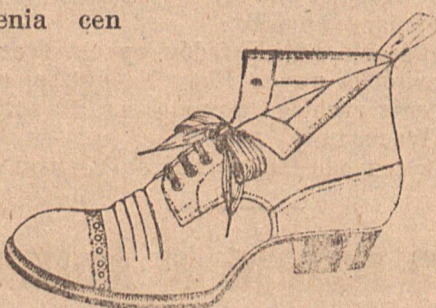
Kupuję każdą ilość
Jałowcowych jagód
i płacę najwyższe ceny!
„Drogerja pod Orłem“
Aleksy Wojnowski, Chojnice.

Biurko

do sprzedania
Człuchowska 43.

Wielkie lustro, szafonierka,
szafa, obrazy,
łóżka z materacami,
stół kanapowy

razem lub pojedynczo na sprzedaż.
Zapytać **Strzelecka 6.**

Kupujemy

drzewo opałowe
każdego gatunku,
szczepane pnie, także
parcele leśne dla
zrębani opałowego i
budulcowego drzewa.

Oferty uprasza

Kowalski i Ska.
Chojnice, Dworcowa 15.

Na sprzedaż:

1 mezikie futro z skąksowym
kotlnerzem,
1 koc futrowy,
1 sanie wyjazdowe,
2 zimowe płaszcze damskie,
1 gramofon z płytami,
1 sypialka kompl. i rozm. meble,
pościel i powłoki,
10 par widel. i noży, kuchenne
statki, porcelana i szkła.

„Informator“, Dworcowa 1.

Kupuję

włosy końskie,

i wyrabiam
z nich szczotki.

B. Falk, wyrób szczotek.
Chojnice, Mińska 14

Pocztówki z widokiem
z Chojnic i z okolicy

poleca

Dziennik Chojnicki.

Biały
różaniec
znaleziono.

Odebrać można w „Dzienniku Chojnickim“.

Zginął
pies

(suczka) w piątek, dnia 16. 9. wzrost średni, żółty, brudny, ogon krótki, rzęść długa. Znalazca proszony odprowadzić za nagrodą
Dworcowa 15, 2 piętro.

Przybiegły

3 świnię.

Za opłatą kosztu za paszę do odebrania

Szosa Gdańska 9.

Poszukuję uczciwej

służącej

umiejącej gotować od 15. października lub prędzej. Posługaczka w domu.

Prezesowa Pytlilkowa
Plac Jagielloński 7, 2.

Na 1. 10. 21 poszukiwana

dziewczyna

do prac domowych, najmilej ze wsi.

M. Płotka

ul. Człuchowska 27, 2 schody.